

T.C.
MARMARA UNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TAN ORAL BELGESELİ
YÜKSEK LİSANS

A. GÜLÖMŞER SAVK BELKAYA

DOC. ZAFER DOĞAN

TAN ORAL BELGESELİ

Yapım : A.GÜLÜMSER SAVK BELKAYA
Yönetim : A.GÜLÜMSER SAVK BELKAYA
Senaryo : A.GÜLÜMSER SAVK BELKAYA
Işık : NACI YONEL
Kamera : ZEKI ÜNNÜ - NACI YONEL
Kamera Ass. : HÜSEYİN AKÇA
Montaj : YAVUZ BORA
Müzik : STRAVİNSKI-Petrushka Part II-Part III
Süre : 30 Dak.
Format : Video VHS
Yapım Yılı : 1992

AMAÇ

Gunumuzde Belgesel Film, yervüzünün herhangi bir yerindeki insanların sorunları, gerçek kişilikleri, yaşam biçimleri ve uğraşları üstüne çağdas bir yorumda bulunmak üzere, ciddi girişimde bulunan her tür çalışmayı kapsamaktadır. Belgesel film çalışmasının, gerçeği irdelemede üç temel yaklaşımı vardır: 1- Gerçeği açıklama 2- Gerçeği öykünme 3- Gerçeği soruşturma

Sunduğumuz bu çalışmada, sosyo-kültürel yaşantımıza çizgileriyle katkıda bulunan Sanatçı-Eğitimci-Gazeteci TAN ORAL'ın bu alanlardaki uğraşlarını ve katkılarını, açıklamayı ve soruşturmayı hedeflemekteyiz.

SINOPSIS

Kendi yaşantımdan yola çıkış :

Sabahın erken saatleri darke taşları ile kaplı hafif nemli bir meydan. Bir genç kız, gazete bayiiinde bir gazete alır. (Cumhuriyet) okuyarak iskeleye kadar gelir. Arka sayfayı çevirir. Bir karikatür karesine bakar. Karikatürün altındaki imza büyür ve donar. Müzik başlar.

Tan Oral'ın Atelyesi - Çalışma masası :

Panoromik olarak gördüğümüz atelyede, Tan Oral masasında karikatürünü çizmektedir. Postadan gelen zarfı açar içinden Arcitect dergisi çıkar. Derginin sayfalarını karıştırır ve dergide yer alan desenleri ve yapılaş nedenlerini anlatır.

Kütüphanesinin yanında Tan Oral :

İlk çizgi ve karikatürü hakkında bilgi verir. Karikatür hakkındaki yorumlarını dile getirir. Bu konuşmalarla bağlantılı olarak Turgut Çeviker ve Necdet Sen kendi mekanlarında konuşurlar.

Oturma köşesinde Tan Oral :

Sinema hakkında konuşur. Kendi yaptığı filmlerden ve Aziz Nesin'den söz eder. Şimdiki eşiyle evlenmesinden bahseder. Bununla bağlantılı olarak eşi Deniz Oral nasıl evlendiklerini anlatır.

Bilgisayarın başında Tan Oral :

Politika ve Cumhuriyet gazetesindeki çalışmalarından söz eder. Cumhuriyet'te çalışmaya başladığı yılları Okay Gönensin anlatır.

Cumhuriyet Gazetesinde Tan Oral :

Cumhuriyet Gazetesi'ndeki çalışması ve çalışma arkadaşları tarafından Tan Oral ile ilgili görüşler. Kamil Masaracı ve Behic Ak konuşmaları.

Bir başka oturma kösesinde Tan Oral :

UESYO'daki çalışmaları ve Sanat eğitimi üzerine görüşlerini açıklar. Bununla bağlantılı olarak Yurdaer Altıntaş konuşur. Karikatürcüler derneğindeki çalışmaları ve bunun üzerine İsmail Gülgeç'in konuşması. Aldığı ödüllerle ilgili konuşması ve ödüllerin genel görüntüsü. Yaşamının geri kalan kısmını sevdikleriyle geçirmekten mutlu olacağını belirtir.

Tan Oral'ın Türk Karikatür tarihindeki yeri :

Turgut Ceviker konuşması

Tan Oral'ın tüm basılı eserleri ekrana getirilecek .

Tan Oral'ın mizah anlayışı :

Necdet Sen konuşması

Tan Oral'ın yayınlanmış karikatürlerinden örnekler ekrana getirilecek .

Tan Oral'ın estetik yanı :

Yurdaer Altıntaş konuşması

Tan Oral'ın renkli yayınlanmış çizgilerinden örnekler ekrana getirilecek.

Tan Oral'ın eğitimci yanı :

Eşi Deniz Oral konuşması

iskelede :

Genç kız okuduğu gazeteyi katlar, ufka bakar ve kadrajdan çıkar. Görüntü kararır, müzikle birlikte jenerik başlar.

Sahne 1. DIŞ/GONDÜZ

Bir genç kız
Gazete Bayii, iskele

1. Plan Genel - Ayrıntı - Genel

Sabahın erken saatleri. Islak parke taşlı bir meydan. Çevrede işe giden insanlar. Bir genç kız ayağı çerçeveye girer. Gazete bayiiine doğru yürür. (Dış Ses)

2. Plan. Genel

Gazete bayii ve gazeteci çocuk (Gazeteci çocuğun sesi)

3. Plan . Bel

Kız gazete bayiiine gelir. Bir Cumhuriyet ister. (Dış Ses)

4. Plan Amors - Omuz

Kız gazeteyi alır. Başlığı görülür. (Dış Ses)

5. Plan Genel

Kız gazetesini okuyarak iskeleye doğru gelir. (Dış Ses)

6. Plan Amors - Ayrıntı

Kız gazete okuyarak çerçeveye girer. Gazetenin arkaasını çevirir. Tan Oral'ın karikatürüne zoom yapılır. İmza büyür ve donar. (Müzik)

Sahne 2. İç/GÜNDÜZ

TAN ORAL'ın Atelyesi
çalışma masası

1. Plan. Genel. Panoramik

Tan Oral'ın Atelyesinin panoramik
taranması.

(Müzik)

2. Plan. Bel.

Masasında çalışan Tan ORAL. Karikatürünü
bitirir. Postadan gelen zarfı açar.

(Müzik)

3. Plan. Ayrıntı

Arcitect dergisinin kapağı.
Dergiyi açar.

(Müzik)

4. Plan. Bas

Dergiyi inceleyen Tan Oral

(Müzik)

5. Plan. Bel.

Tan Oral dergiyi elinde tutar.

(Müzik
feedinglenip
arkaya geçer)
Tan ORAL-
dergideki
desenlerle
bağlantılı
olarak, Akademi,
Asistanlık
yıllarını
anlatır.

6. Plan. Resim

O yıllarda yapılan desenlerle, simdiki
durumlarını belgeleyen fotoğraflar
geçmelerle ekrana gelir.

7. Plan .Resim.

Sedat Hakkı Eldem

8. Plan. Resim

Mimarlık diploması

Sahne 3. İc/GÜNDÜZ

Tan ORAL'ın
Atelyesi,
Kütüphanesi

1. Plan. Amors. Boy.

Tan ORAL Kütüphaneye doğru yürür.
Bir dergi alır.

2. Plan. Genel

Koltuğuna oturur. Dergiyi açar.

Tan ORAL-
Dergideki ilk
desen ve
karikatürü
hakkında konuşur.
Genelde
karikatürü nasıl
anladığı ve
yorumladığını
belirtir.

3. Plan. Resim.

Yayınlanan ilk çizgileri

4. Plan. Resim.

Yayınlanan ilk karikatürü

5. Plan. Bel.

Karikatür tarihçisinin, Tan ORAL'ın
karikatüründeki etkileri yorumlaması.

TURGUT ÇEVİKEL-
Anlık konuşma

6. Plan. Omuz.

Tan ORAL kütüphanesi yanında konuşma-
sına devam eder.

Tan ORAL-Asıl
amacının iyi
yaşamak olduğunu
vurgulayan anlık
konuşması.

7. Plan. Genel

Karikatür sanatçısı
Necdet Sen masasında çalışıyor.

8. Plan. ayrıntı. Amors.

Çalıştığı desenden ayrıntıyı
uzaklaştırarak görürüz

9. Plan. Diz.

Necdet Sen Tan ORAL'ın iyi yaşamak isteği
ile ilgili konuşması.

NECDET SEN-Anlık
konuşma

Sahne 4. İç/GÜNDÜZ

T. ORAL'ın Atelyesi-Oturma
Köşesi

1. Plan. Diz.

Tan ORAL çayından bir yudum alır ve Sinema
ile ilgili konuşur.

Tan ORAL-Anlık
konuşma

2. Plan. Resim

Sansür filminden bir kare

3. Plan. Resim

Sansür filminden bir kare

4. Plan. Resim

Sansür filminden bir kare

5. Plan. Resim

Sansür filminden bir kare

6. Plan. Diz

Tan ORAL AZİZ NESİN ile ilişkisinden
söz eder.

TAN ORAL-Anlık
konuşma

7. Plan. Resim

AZİZ NESİN'in bir kitabının kapağı
(TAN ORAL'ın yaptığı)

8. Plan. Resim

AZİZ NESİN'in bir kitabının kapağı
(Tan ORAL'ın yaptığı)

9. Plan. Diz.

Tan ORAL çayından bir yudum alır. Radar
reklam' da çalışması ve evlenmesinden
bahseder.

Tan ORAL anlık
konuşma

10. Plan. Ayrıntı. Diz.

Tan ORAL'ın eşi DENİZ ORAL kediyle
oynamaktadır. Tan ORAL'la tanışıp
evlenmesini anlatır.

DENİZ ORAL-Anlık
konuşma

Sahne 5. İç/GÜNDÜZ

Tan ORAL'ın Atelyesi-
Bilgisayar başında

1. Plan. Ayrıntı

Bilgisayar ekranı

2. Plan. Ayrıntı

Klavyede yazan el

(klavye sesi)

3. Plan. Bel.

Tan ORAL' yanındaki masaya direseğini
dayamış. Bilgisayara hafif sırtını
dönerek. Politika Gazetesi ve
Cumhuriyet'teki çalışmalarından bahseder.

Tan ORAL-Anlık
Konuşma

4. Plan. Resim

ilk yayınlanan karikatür (Cumhuriyette)

5. Plan. Omuz

Cumhuriyet Gazetesi yazı işleri Müdürü
Tan ORAL'ın Cumhuriyet'te çalışmaya
başlamasını anlatır.

OKAY GÖNENSİN-
Anlık konuşma

6. Plan. Bel.

Tan ORAL bilgisayar başında

Tan ORAL-Halen
gelirini
Cumhuriyet'teki
çalışmalarından
sağladığını
belirtir

Sahne 6. Dış/Gündüz

Cumhuriyet Gazetesi önü

1. Plan. Genel

Gazeteye gelen cadde görülür.

(Müzik)

2. Plan. Ayrıntı

Cumhuriyet'in levhası görülür

(Müzik)

3. Plan. genel

Cumhuriyet'e giden Tan ORAL

(Müzik)

4. Plan. Boy

Cumhuriyet'in dış kapısından girip, iç
kapısının önüne kadar gelir.

(Müzik)

Sahne. 7. İc/GÜNDÜZ

Cumhuriyet Gazetesi önü

1. Plan. Diz

Tan ORAL masasına gelir. Masadaki notu alır ve okur.

(Müzik)

2. Plan. Bel.

Tan ORAL masasında çalışmaktadır.

(Müzik)

3. Plan. Ayrıntı

Tan ORAL'ın çalışmasından ayrıntı

(Müzik
feedinglenir ve
susar.)

4. Plan. Omuz.

Çalışma arkadaşlarından birinin Tan ORAL'ın özellikleri üzerine konuşması.

KAMİL MASARACI-
Anlık konuşma

5. Plan. Ayrıntı. Açılma. Genel

Tan ORAL çalışma masasında arkadaşları ile sohbet etmektedir.

(İc Ses)

6. Plan. Bas

Tan ORAL'ın çalışma arkadaşlarından birinin, Tan ORAL'ın çalışma tarzı üzerine konuşması.

BEHİÇ AK-Anlık
konuşma

7. Plan. Omuz

Konuşmayı dinleyen Orhan Bursalı görüntüsü

Sahne 8. 1c/GÜNDÜZ

Tan ORAL'ın Atelyesi-Başka
bir oturma köşesi

1. Plan. Bel

Tan ORAL UESYO'da görevlendirilmesi
ile ilgili bilgiler verir.

Tan ORAL-Anlık
konuşma

2. Plan. Omuz.

UESYO Müdürü YURDAER ALTINTAŞ M.S.Ü.
Güzel Sanatlar Fak. Bahçesinde Tan ORAL'a
görev verme nedenlerini anlatır.

YURDAER ALTINTAŞ-
Anlık konuşma

3. Plan. Bel.

Tan ORAL sanat Eğitimi üzerine görüşlerini
Karikatürcüler Derneği çalışmalarından
söz eder.

T.ORAL-Anlık
Konuşma

4. Plan. Bel

Karikatürcüler Derneği başkanı Tan ORAL'ın
dernek çalışmalarından bahseder

ISMAİL GÜLGEÇ-
Anlık konuşma

5. Plan. Amors

Tan ORAL oturma köşesindeki abajuru yakar.

6. Plan. Omuz

Ödüllerden söz eder.

Tan ORAL-Anlık
konuşma

7. Plan. Ayrıntı-Genel Pan

Tokyo ödülü ve diğer ödüller

8. Plan. Belge

Çağdaş Gazeteciler Onur Begerisi 1980

9. Plan. Belge

Çağdas Gazeteciler Onur Belgesi 1982

Sahne 9. İc/GÜNDÜZ
Oturma

Tan ORAL Atelyesi-
oturma kösesi

1. Plan. Pan

Tan ORAL'ın karikatürleri

TanORAL-Bundan
sonraki
yapacakları
hakkında anlık
konuşması

2. Plan. Genel

Tan ORAL. eşi ve kedileri

3. Plan. Bel

Karikatür Tarihçisi Tan ORAL'ın Türk
karikatür tarihindeki yerini yorumlar

TURGUT CEVİKER-
Anlık konuşma

4. Plan. Resim

Tan ORAL'ın bir takvimi

5. Plan. Resim

Tan ORAL'ın bir takvimi

6. Plan. Resim

Tan ORAL'ın bir kitabı

7. Plan. Resim

Tan ORAL'ın bir kitabı

8. Plan. Resim

Tan ORAL'ın bir kitabı

9. Plan. Resim

Tan ORAL'ın bir kitabı

10. Plan. Resim

Tan ORAL'ın bir kitabı

11. Plan. Diz

NECDET SEN Tan ORAL'ın mizah anlayışını
yorumlar

NECDET SEN-Anlık
konuşma

12. Plan. Resim

Karikatür

13. Plan. Resim

Karikatür

14. Plan. Resim

Karikatür

15. Plan. Resim

Karikatür

16. Plan. Resim

Karikatür

17. Plan. Resim

Karikatür

18. Plan. Resim

Karikatür

19. Plan. Omuz

Tan ORAL'ın Estetik anlayışını YURDAER
ALTINTAS yorumlar

YURDAER ALTINTAS-
Anlık Konuşma

20. Plan. Resim

Renkli karikatür

21. Plan. Resim

Renkli karikatür

22. Plan. Resim

Renkli karikatür

23. Plan. Resim

Renkli karikatür

24. Plan. Diz.

DENİZ ORAL, Tan ORAL'ın uğraşlarından
bahseder.

DENİZ ORAL-Anlık
konuşma

SAHNE 10. Dış/GÜNDÜZ

Genç kız, iskele

1. Plan. Bel

Gazeteyi okur

(Dış Ses)

2. Plan. Omuz

Gazeteyi katlar

3. Plan. Baş

Ufka bakar hafif gülümser

Genç kız-sevgili
TAN HOCA

4. Plan. Baş

Çerçeveden çıkar

5. Plan. Genel

Görüntü kararır
Jenerik başlar

(Müzik)

